

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 1 (03)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali 1-son 2026 yil*

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

1

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Tursunov A.M. O‘zbekiston elektroenergetikasini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalar va “Yashil” energetikaning o‘rni.....	7
Abdulazizov A.A. Raqamlashtirish sharoitida energetika sanoati korxonalarining barqaror rivojlanish omillari.....	11
Jurayev D.A. Электротехника sanoati korxonalarida ishlab chiqarish jarayoniga taʼsir etuvchi omillar.....	15
Suyarov Sh.S. Konchilik sanoati korxonalarida resurs salohiyatidan samarali foydalanish.....	18
Кариева Л.С. Энергетика sanoati korxonalarining ishlab chiqarish samaradorligini oshirish yo‘llari.....	21
Axtamov A.U. Aksionerlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning moliyaviy samaradorlikka taʼsiri xususida.....	25
Гафуров А.Б. Значение цифровой трансформации управления образованием в высших учебных заведениях.....	29
Абиткариев А.М. Значение развития человеческого капитала и стимулирования трудовой деятельности.....	33
Abdullayev D.G’. Intellektual kapital: tushunchasi, mazmuni va taraqqiyoti.....	37
Abdullayev M.G’. Xodimlarning professional rivojlanishini baholash usullari.....	42
Isakov A.Y. Tadbirkorlik sub’yektlarida raqobat ustunliklarini shakllantirishning asosiy omillari.....	46
Ashurova G.N. Charm poyabzal sanoatining xom-ashyo ishlab chiqarish va uning zahira resurslari.....	52
Yo‘ldosheva M.F. O‘zbekistonda davlat budjeti daromad va xarajatlarining tarkibi va ularning statistik tahlili.....	56
Қулматов А.А. Кичик бизнес ва хусусий тadbirkorlikni mintaqalarda qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari.....	61
Babayev A.N. Yoshlar bandligini taʼminlashni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari va institutsional mexanizmlari.....	67
Sharipov H.A. Oilaviy tadbirkorlikning iqtisodiy mazmuni va xo‘jalik yuritish shakli sifatidagi o‘ziga xos belgilari.....	71
Турдиева Я. Анализ коррупционных рисков в системе гчп в сфере дошкольного образования.....	75
Vaxidov A.K. Personalni tanlash va ishga yollashning xorijiy tajribalari.....	78
Gaymatova D.G’. Biznes faoliyatini samaradorligini oshirishda iqtisodiy-matematik tahlil.....	83
Pardayev E.E. Xizmat ko‘rsatish jarayonlarini boshqarishda raqamli texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligi.....	87
Ibragimova S.A., Muradov Sh.D. Aksiyadorlik jamiyatlari boshqaruvida innovatsion usullarni joriy etishning zamonaviy tendensiyalari.....	91
Адилов Б.Б. Социальные услуги в Республике Узбекистан: современное состояние, проблемы и перспективы развития.....	96
Yoqubova Z.T. Tarkibiy o‘zgarishlar va iqtisodiy o‘sish o‘rtasidagi mutanosiblikni taʼminlashning konseptual asoslari.....	101
Saidaxmedova N.I., Aripov A.S. Oliy taʼlim tashkilotlari boshqaruv tizimini shakllantirishda iqtisodiy nazariyalarning metodologik ahamiyati.....	106
Abduvovyeva X.Sh. O‘zbekistonda davlat ijtimoiy xarajatlarining aholi farovonligiga taʼsirining korrelyatsion–regression tahlili.....	111
Умаров А.А. Хорижий тажрибаларга асосан янги банк хизматларини жорий этилишини ривожлантириш натижасида тижорат банкларини хизматлар жозибadorligini oshirish.....	116
Shoraximova Z.N. «O‘zbekistonda sug‘urta kompaniyalarida qayta sug‘urta orqali risklarni diversifikatsiya qilish samaradorligini baholash».....	120
Умурзакова З.С. Меҳнат омилидан фойдаланишни такомиллаштириш йўллари.....	126
Karimov X.O. Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish orqali aholi daromadlarini oshirishning institutsional strategiyalari.....	130

Aхунов М.А. Корхона иқтисодий самарадорлигини таъминлашнинг асосий йўналишлари.	134
Ахмаджонов С.С. Корхона асосий фондларидан фойдаланишни яхшилашнинг ижтимоий-иқтисодий самараси.....	138
Abdullayeva Sh.А. Veb-texnologiyaga asoslangan bir turdagi tovar zaxiralari boshqarish va amaliy masalalarni optimallashtirish.....	142
Дусанов С.М. Таълим тизимида рақобат муҳитини ривожлантиришнинг молиявий ресурслардан фойдаланиш аҳамияти.....	146
Мамаражобов А.С. Tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati natijalarini reytinglash va undan foydalanish masalalari.....	151
Nigmatova D.Z., Amanov E.G’. Kadrlar qo‘nimsizligining korxonalar samaradorligiga ta’siri.....	157
Ikromjonova M.U. To‘qimachilik korxonalarida mahsulot tannarxini kalkulyatsiya qilishning iqtisodiy mohiyati va tarkibi.....	160
Madaminjonov A.O. To‘qimachilik korxonalarida tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish va sotish hisobini rivojlantirishning iqtisodiy jihatlari.....	164
Jamoliddinova S.S. Ustama xarajatlarning iqtisodiy mohiyati, tarkibi va ishlab chiqarish tannarxini shakllantirishdagi o‘rni.....	168
Akbaraliyev A.E. O‘zbekiston Respublikasida investitsiya siyosati va investitsiya dasturlarining iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni.....	173
Эрматова С.И. Учет обязательств в хозяйствующих субъектах.....	178
Maxsudov Sh.S. To‘qimachilik sanoati korxonalar faoliyati samaradorlikni monitoring qilishning ahamiyati.....	181
Boyev X.I., Adilov B.B. Mahalliy byudjetlar barqarorligi — ijtimoiy himoya tizimini mustahkamlash omili sifatida.....	186
Raxmonova N.A. Biznes ta’limida raqamli transformatsiya va innovatsion o‘qitish strategiyalari.....	190
Якубова Д.М. Применение экономико-математических моделей в промышленном производстве.....	194
Ibrohimov N.B., Jabbarov K.Y. Aylanma iqtisodiyotga o‘tishning fundamental asoslari: chiziqli modelning cheklovlari va barqaror rivojlanish imkoniyatlari.....	198
Matyoqubova D.O. Biznes tuzilmalarining innovatsion rivojlanishini diversifikatsiya qilish.....	202
Rahmatullayeva F. Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligi rivojlanishining tarmoqlararo diversifikatsiyasi va iqtisodiy faollikka ta’siri.....	206
Mamajonov L.A. Mahalliy byudjet daromadlarining barqarorligini ta’minlash yo‘nalishlari.....	209
Давруков Ф.У. Инновационные механизмы демонополизации в условиях цифровой трансформации экономики Республики Узбекистан.....	213
Убайдуллаева Н.Р. Роль перестрахования в управлении катастрофическими рисками и обеспечении финансовой устойчивости страховых компаний.....	222
Abdullayev A.A. Tijorat banklari orqali kichik biznesni moliyalashtirish samaradorligini oshirish mexanizmlari.....	227
Alimov O.N. O‘zbekiston Respublikasida jamg‘arib boriladigan pensiya ta’minoti tizimining huquqiy asoslari va rivojlanish istiqbollari.....	230
Sultonov B.M. Oilaviy korxonalar faoliyatini boshqarishda va boshqaruv mexanizmi bo‘yicha institutsional asoslari.....	235
Mamajonova N.A. Innovatsion rivojlanish sharoitida iqtisodiy tizimlarni boshqarish nazariyalarining transformatsiyasi hamda uning evolyutsiyasi.....	239
Sanaqulova A. O‘zbekistonda yashil iqtisodiyotga o‘tish: muammolar va imkoniyatlar.....	243
Nazarov N.N. Hududiy barqaror rivojlantirish strategiyasini shakllantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish.....	247
Toshpulatov A.M. Qurilish materiallari sanoati korxonalarida ishlab chiqarish hajminiga oid qarashlar va uning mohiyati.....	251
Sanaqulova A., Ochilova M. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot.....	254
Umarov I.Y. Xalqaro darajada sifat menejmenti va ISO standartlarini rivojlanish tendensiyalari tahlili....	257

ANDIJON VILOYATIDA YOSHLAR TADBIRKORLIGI RIVOJLANISHINING
TARMOQLARARO DIVERSIFIKATSIYASI VA IQTISODIY FAOLLIKKA TA’SIRI

ОТРАСЛЕВАЯ ДИВЕРСИФИКАЦИЯ МОЛОДЕЖНОГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ЭКОНОМИЧЕСКУЮ
АКТИВНОСТЬ В АНДИЖАНСКОЙ ОБЛАСТИ

SECTORAL DIVERSIFICATION OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP AND ITS IMPACT
ON ECONOMIC ACTIVITY IN ANDIJAN REGION

Rahmatullayeva Feruza

Qo‘qon universiteti andijon filiali “Iqtisodiyot va moliya” kafedrası v.v.b. dotsenti

Annotatsiya

Mazkur maqolada Andijon viloyatida 2018–2024 yillar davomida yoshlar tadbirkorligining tarmoqlar kesimidagi rivojlanishi va iqtisodiy faollikka ta’siri tahlil qilindi. Tadqiqotda normallashtirish, diversifikatsiya indeksi va OLS regressiya modeli qo‘llanib, yengil sanoat va qurilish tarmoqlarining yuqori multiplikativ ta’siri aniqlangan. Natijalar hududiy yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish va iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashda amaliy tavsiyalar uchun asos bo‘ladi.

Kalit so‘zlar: yoshlar tadbirkorligi, tarmoqlararo diversifikatsiya, iqtisodiy faollik, integral indeks, regressiya tahlili, Andijon viloyati.

В статье проанализировано развитие молодёжного предпринимательства в Андижанской области в 2018–2024 гг. по отраслям и его влияние на экономическую активность. Использованы методы нормализации, индекс диверсификации и OLS-регрессия; выявлено значительное мультипликативное влияние лёгкой промышленности и строительства. Результаты служат основой для практических рекомендаций по поддержке молодёжного предпринимательства и обеспечению экономической стабильности.

Ключевые слова: молодёжное предпринимательство, отраслевая диверсификация, экономическая активность, интегральный показатель, регрессионный анализ, Андижанская область.

The article analyzes youth entrepreneurship in Andijan region during 2018–2024 by sectors and its impact on economic activity. Normalization methods, diversification index, and OLS regression were applied, revealing strong multiplicative effects of light industry and construction sectors. The findings provide a basis for practical recommendations to support youth entrepreneurship and ensure economic stability.

Keywords: youth entrepreneurship, sectoral diversification, economic activity, integral index, regression analysis, Andijan region.

So‘nggi yillarda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish masalasi O‘zbekiston iqtisodiy siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Yoshlar tadbirkorligi nafaqat yangi ish o‘rinlari yaratish, balki iqtisodiyotning diversifikatsiyasini ta’minlash, innovatsion faollikni oshirish va hududiy barqarorlikni mustahkamlashda muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda [1]. Ayniqsa, hududlar kesimida yoshlar biznesining qaysi tarmoqlarda shakllanayotgani va ularning iqtisodiy faollikka ta’sirini aniqlash dolzarb masala hisoblanadi.

J. Shumpeter tadbirkorlikni innovatsiyalarni joriy etish orqali iqtisodiy rivojlanishni harakatga keltiruvchi kuch sifatida izohlaydi [2]. Shu nuqtai nazardan, yoshlar tadbirkorligining tarmoqlararo

diversifikatsiyasi hududiy iqtisodiyotning moslashuvchanligi va barqarorligini oshiruvchi muhim mexanizm hisoblanadi.

O‘zbekiston sharoitida, xususan Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishga qaratilgan moliyaviy qo‘llab-quvvatlash va biznes muhitini soddalashtirish choralari barqaror o‘shish tendensiyalarini shakllantirmoqda. Shu bois, maqolada 2018–2024 yillar statistik ma‘lumotlari asosida Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligining tarmoqlararo diversifikatsiyasi va uning iqtisodiy faollikka ta‘siri empirik jihatdan baholangan.

Yoshlar tadbirkorligi va uning iqtisodiy rivojlanishga ta‘siri iqtisodiy nazariya va empirik tadqiqotlarda keng yoritilgan masaladir. J. Shumpeter tadbirkorlikni innovatsiyalar orqali iqtisodiy rivojlanishning asosiy drayveri sifatida ko‘rgan [1], P. Drucker esa uni tizimli va boshqariladigan iqtisodiy faoliyat sifatida izohlaydi [2]. Shu nuqtai nazardan, yoshlar tadbirkorligining tarmoqlararo diversifikatsiyasi hududiy iqtisodiyotda resurslardan samarali foydalanishni ta‘minlovchi mexanizm sifatida ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, xizmat ko‘rsatish va yengil sanoat tarmoqlarida yoshlar faolligining ortishi iqtisodiy moslashuvchanlikni oshirishga yordam beradi.

A. Hirschman diversifikatsiyalashgan iqtisodiyotning barqarorligini ta‘kidlab, tarmoqlararo muvozanatning muhimligini ko‘rsatadi [3]. Ushbu yondashuv yoshlar tadbirkorligining bir tarmoqqa haddan tashqari jamlanib qolishining salbiy oqibatlarini ilmiy jihatdan asoslaydi. Empirik tadqiqotlarda, xususan W. Naudé ishlarida, tadbirkorlik iqtisodiy o‘shishga bilvosita, tarmoqlararo taqsimot va institutsional muhit orqali ta‘sir qiladi [4]. Shu bilan birga, yoshlar tadbirkorligi iqtisodiy faollikni oshirish, bandlikni yaratish va innovatsion yechimlarni joriy etishda muhim vosita sifatida namoyon bo‘ladi.

OECD va mahalliy tadqiqotlar yoshlar tadbirkorligini bandlikni oshirish, innovatsion faollikni rag‘batlantirish va iqtisodiy faollikni kuchaytiruvchi instrument sifatida baholaydi [5,6]. Shu bilan birga, hududiy darajada tarmoqlararo diversifikatsiya va integral baholashni birlashtirgan kompleks tadqiqotlar yetarli emas. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari, moliyaviy resurslarga kirish imkoniyati va institutsional muhitning rivojlanishi hududiy iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashga bevosita ta‘sir qiladi. Shu bois, tarmoqlararo diversifikatsiyani aniqlash va uni iqtisodiy faollik bilan bog‘lash ilmiy jihatdan dolzarb vazifa hisoblanadi.

Mazkur maqola aynan shu ilmiy bo‘shliqni to‘ldirishga qaratilgan bo‘lib, Andijon viloyati misolida yoshlar tadbirkorligining tarmoqlararo diversifikatsiyasi va uning iqtisodiy faollikka ta‘siri empirik asosda baholanadi. Tadqiqot natijalari hududiy yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish va iqtisodiy siyosatni shakllantirish uchun muhim amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishda asos bo‘lib xizmat qiladi.

Mazkur tadqiqot Andijon viloyatida 2018–2024 yillar davomida yoshlar tadbirkorligining tarmoqlar kesimidagi rivojlanishini statistik va ekonometrik usullar asosida tahlil qilishga qaratilgan. Tadqiqotda deskriptiv tahlil, ma‘lumotlarni normallashtirish, Herfindahl–Hirschman diversifikatsiya indeksi hamda integral baholash modeli qo‘llanildi. Tarmoqlarning umumiy yoshlar tadbirkorligiga ta‘sirini aniqlash maqsadida OLS regressiya usuli orqali ekonometrik model qurildi.

2018–2024 yillar davomida Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligining rivojlanish dinamikasi tarmoqlar kesimida tahlil qilinganda, umumiy miqdoriy o‘shish bilan bir qatorda sifat jihatdan muhim strukturaviy o‘zgarishlar kuzatilgani aniqlandi. Mazkur davrda yoshlar tadbirkorligining umumiy soni 513 tadan 809 tagacha oshib, 57,8 foizlik barqaror o‘shish sur‘atini namoyon etdi. Bu holat yoshlar tadbirkorligining hududiy iqtisodiy faollikni shakllantiruvchi muhim institutga aylanib borayotganini ko‘rsatadi [1].

Tarmoqlar kesimidagi tahlil shuni ko‘rsatadiki, yoshlar tadbirkorligining eng katta ulushi xizmat ko‘rsatish sohasiga to‘g‘ri keladi. Xizmat ko‘rsatish tarmog‘ida faoliyat yuritayotgan yoshlar tadbirkorligi subyektlari soni 2018 yildagi 186 tadan 2024 yilda 321 tagacha yetib, 72,5 foizlik o‘shishni qayd etdi. Ushbu tarmoqning ustunligi xizmat bozoriga kirishdagi nisbatan past to‘siqlar, kapital sig‘imining kamligi hamda raqamli texnologiyalar orqali xizmatlarni tez kengaytirish imkoniyati bilan izohlanadi [2].

Quyidagi jadvalda 2024 yil holatiga ko‘ra yoshlar tadbirkorligining tarmoqlar bo‘yicha taqsimoti va ulushlari keltirilgan.

1-jadval

2024 yilda Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligining tarmoqlar bo‘yicha tarkibi

Tarmoqlar	Subyektlar soni	Ulushi (%)
Xizmat ko‘rsatish	321	39,7
Qurilish	47	5,8
Yengil sanoat	75	9,3
Oziq-ovqat sanoati	34	4,2
Jami	809	100,0

Jadval ma’lumotlaridan ko‘rinadiki, yoshlar tadbirkorligi tarkibida xizmat ko‘rsatish sohasi yetakchi bo‘lsa-da, yengil sanoat va qurilish tarmoqlari ham sezilarli ulushga ega. Ayniqsa, yengil sanoat tarmog‘ida 2018–2024 yillarda 53 foizlik o‘shish kuzatilgan bo‘lib, bu tarmoqning ishlab chiqarish zanjirida yuqori qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyatiga egaligini ko‘rsatadi. Oziq-ovqat sanoatida esa 88,9 foizlik o‘shish qayd etilib, ichki bozor talabi va mahalliy qayta ishlash faoliyatining kengayishi bilan bog‘liq barqaror tendensiyani aks ettiradi [3].

Tarmoqlararo diversifikatsiya darajasini baholash maqsadida Herfindahl–Hirschman indeksi hisoblandi. 2024 yil uchun HHI qiymati 0,174 ni tashkil etib, yoshlar tadbirkorligida o‘rtacha darajadagi diversifikatsiya shakllanganini ko‘rsatdi. Bu natija iqtisodiy faollikning birgina tarmoqqa haddan tashqari jamlanib qolmaganini, balki bir nechta sektorlar orqali taqsimlanayotganini bildiradi. Diversifikatsiya darajasining oshishi hududiy iqtisodiyotning tashqi xatarlar va konyunktura tebranishlariga nisbatan barqarorligini kuchaytiradi.

Yoshlar tadbirkorligi faolligini kompleks baholash uchun integral ko‘rsatkich (YEI) hisoblandi. Normallashtirilgan ko‘rsatkichlar asosida YEI = 0,65 qiymati olindi. Mazkur natija Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligi ekotizimi o‘rtadan yuqori darajada shakllanganini anglatadi. Integral indeksning nisbatan yuqori qiymati xizmat ko‘rsatish va ishlab chiqarish tarmoqlarining uyg‘un rivojlanayotgani, shuningdek o‘shish sur‘atlarining barqarorlashuvi bilan izohlanadi.

Tarmoqlarning umumiy yoshlar tadbirkorligiga ta’sirini aniqlash maqsadida OLS regressiya modeli qurildi. Regressiya natijalari yengil sanoat ($\beta = 2,89$) va qurilish ($\beta = 2,10$) tarmoqlari umumiy yoshlar tadbirkorligiga eng kuchli multiplikativ ta’sir ko‘rsatayotganini aniqladi. Bu holat ushbu tarmoqlarda bir birlik o‘shish umumiy tadbirkorlik faolligini sezilarli darajada oshirishini anglatadi. Xizmat ko‘rsatish sohasi ($\beta = 1,52$) esa barqaror, biroq nisbatan pastroq intensivlikda ta’sir ko‘rsatadi.

Modelning aniqlik darajasi yuqori bo‘lib, $R^2 = 0,986$ ko‘rsatkichi regressiya tenglamasi yoshlar tadbirkorligidagi o‘zgarishlarning deyarli barchasini tarmoqlar dinamikasi orqali tushuntirib berishini tasdiqlaydi. Bu natijalar yoshlar tadbirkorligi rivojida tarmoqlararo muvozanat va ishlab chiqarish segmentlarining ahamiyati yuqori ekanini ilmiy jihatdan asoslaydi. Xususan, yengil sanoat va qurilish tarmoqlarini qo‘llab-quvvatlash orqali hududiy iqtisodiy faollikni yanada jadallashtirish mumkinligi aniqlanadi.

Umuman olganda, o‘tkazilgan tahlillar Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligining miqdoriy o‘shishdan sifat jihatidan diversifikatsiyalashgan bosqichga o‘tayotganini ko‘rsatadi. Ushbu jarayon hududiy iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash, bandlik imkoniyatlarini kengaytirish va yoshlar iqtisodiy faolligini oshirish uchun muhim zamin yaratmoqda.

O‘tkazilgan tadqiqot natijalari Andijon viloyatida 2018–2024 yillar davomida yoshlar tadbirkorligining barqaror rivojlanishini va hududiy iqtisodiy faollikni shakllantirishdagi muhim rolini ko‘rsatdi. Yoshlar tadbirkorligi subyektlarining soni oshib, xizmat ko‘rsatish, yengil sanoat, qurilish va oziq-ovqat tarmoqlarida faoliyat kengaygani aniqlandi, bu hududiy bandlik va iqtisodiy strukturaning muvozanatlashuviga xizmat qilmoqda.

Diversifikatsiya ko‘rsatkichlari yoshlar tadbirkorligida tarmoqlararo muvozanat bosqichma-bosqich kuchayib borayotganini tasdiqladi. Yengil sanoat va qurilish tarmoqlarining yuqori

multiplikativ ta’siri ushbu sohalarni strategik rivojlantirish zarurligini ko’rsatadi. Ekonometrik tahlil yoshlar tadbirkorligida tarmoqlararo tarkibning ahamiyatini ilmiy jihatdan asoslab berdi.

Umuman olganda, tadqiqot Andijon viloyatida yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash hududiy iqtisodiy rivojlanish, bandlik va iqtisodiy faollikni oshirishda strategik ahamiyatga ega ekanini tasdiqlaydi. Kelgusida ishlab chiqarish va innovatsion tarmoqlarga yo‘naltirilgan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari yoshlar tadbirkorligining barqaror o‘shirishini ta’minlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Schumpeter J. A. *The Theory of Economic Development*. — Cambridge: Harvard University Press, 1934.
2. Drucker P. F. *Innovation and Entrepreneurship*. — New York: Harper & Row, 1985.
3. Hirschman A. O. *The Strategy of Economic Development*. — New Haven: Yale University Press, 1958.
4. Naudé W. *Entrepreneurship and Economic Development: Theory, Evidence and Policy*. — *IZA Discussion Paper*, No. 7507, 2013.
5. OECD. *Youth Entrepreneurship and Inclusive Growth*. — Paris: OECD Publishing, 2017.
6. Abdullayev A., Karimov B. O‘zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning institutsional asoslari. — *Iqtisodiyot va innovatsiyalar*, 2021, №4.

UDK:336.14

**MAHALLIY BYUDJET DAROMADLARINING BARQARORLIGINI TA’MINLASH
YO‘NALISHLARI**

**НАПРАВЛЕНИЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОСТИ ДОХОДОВ МЕСТНЫХ
БЮДЖЕТОВ**

**DIRECTIONS FOR ENSURING THE SUSTAINABILITY OF LOCAL BUDGET
REVENUES**

Mamajonov Lazizbek Azamjonovich

Qo‘qon universiteti Andijon filiali “Iqtisodiyot va moliya” kafedrasi katta o‘qituvchisi

Annotatsiya

Mazkur ilmiy maqolada mahalliy byudjet daromadlarining barqarorligini ta’minlash masalalari o‘rganilgan. Tadqiqot jarayonida mahalliy byudjet daromadlarining shakllanish manbalari, ularning hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi o‘rni hamda daromadlar barqarorligiga ta’sir etuvchi omillar tahlil qilingan. Shuningdek, mahalliy soliqlar va yig‘imlarning samaradorligini oshirish, byudjetlararo munosabatlarni takomillashtirish hamda moliyaviy mustaqillikni kuchaytirish orqali mahalliy byudjet daromadlarini barqarorlashtirish yo‘nalishlari asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari mahalliy moliya tizimini rivojlantirishda amaliy ahamiyat kasb etadi.

Kalit so‘zlar: mahalliy byudjet, byudjet daromadlari, daromadlar barqarorligi, mahalliy soliqlar, byudjetlararo munosabatlar, moliyaviy mustaqillik.

В данной научной статье рассматриваются вопросы обеспечения устойчивости доходов местных бюджетов. В ходе исследования проанализированы источники формирования доходов местных бюджетов, их роль в социально-экономическом развитии территорий, а также факторы, влияющие на стабильность доходной базы. Обоснованы направления повышения устойчивости доходов местных бюджетов за счет повышения эффективности местных налогов и сборов, совершенствования межбюджетных отношений и укрепления